

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Biblia aurea cum suis histo||riis necnon exemplis || veteris
atq[ue] noui || instrumenti**

Antonius <de Rampegollis>

Arge[n]toraci, 1509

VD16 A 2968

De Sacra scriptura.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30649

Vocēs Ruth nurū suā alieni
 genas/ quomō nubere posset
 Booz nobili z potēti. Ruth
 iij. Mulier vidua Tecuities
 sapiēter inducit David vt fi-
 liū Absalon reuocaret exulē.
 ij. Reg. viij. Regina Saba
 q̄ post mortem viri regnabat
 venit videre sapiētiā Salo-
 monis z discere. iij. Regū. x.
 Virā prudētiā z ostentiam
 ostēdit Judith pplm docen-
 do z Holofernē occidendo.
 Judith. viij. Sapiētes mul-
 tū debēt esse virgines in orā-
 do/loquēdo/z ouersādo. Nā
 Sara virgo filia Raguēlis
 sapiēter dñm orauit/vt eā de
 obprobrio liberaret. Tho. iij.
 Tā tacēdo quā loquēdo prz
 beatā Mariā fuisse virginez
 prudētē. Nā parz cū paucis
 locuta ē. Primo cū āgelo di-
 screte grēdo/z discretē acq̄e
 scēdo dicēs: Quō fiet istud:
 qm̄ virū nō cognosco: z iterū
 Ecce ancilla dñi: fiet mihi
 fm̄ verbū tuū. Lu. i. Scōdo
 locuta est cū elisabeth ipsam
 salutādo. Et nota q̄ post ma-
 gnas laudes Elisabeth / ni-
 hilei respōdit: sed deū lauda-
 uit di. Magnificat aīa mea
 dñm. Lu. i. Tertio locuta est
 cū filio dulciter iterrogādo
 di. Fili qd̄ fecisti nobis sicut

pater tu⁹ z ego dolētes q̄re-
 bam⁹ te. Lu. ij. Quarto locu-
 ta est cū eodē filio dulciter in-
 terpellādo p̄ verēcūdis z pau-
 perib⁹ nuptiis dicēs ex com-
 passiōe: Fili vinū nō habent
 Joā. ij. Quinto locuta est cū
 ministris eos instruēdo d̄ obe-
 diētia di. Quodcūq̄ dixerit
 vobis facite. Joā. ij. Sapiē-
 tes sūt aliqñ peccatrices. Nā
 Raab meretrici nūcios iosue
 prudēter abscondit. Josue. ij.
 Maria magdalena sapiēter
 ad pedes ch̄i stetit/qz ibi pri-
 mo remissiōez pctōz iuenit.
 Scōdo exhibuit ch̄o debitā
 z deuotā reuerētiā lauādo/
 tergēdo/vngēdo pedes salua-
 toris. Lu. viij. Tertio audi-
 uit diuinā sapiētiā: qz stabat
 ad pedes dñi/z audiebat ver-
 bū illi⁹. Lu. x. Quarto obti-
 nuit fr̄is sui Lazari resuscita-
 tionem z vitam. Joā. xi.

De sacra scriptura:

Cap. cxix.

Sacra scriptura continet.
 Testamentum vetustatis cō-
 tentium figurarum.
 Sacramētum nouitatis ex-
 pressiuū doctrinarum.

Sacra scri

ptura diuidit̄ in vet⁹
 et nouū testamētū. Vetus

X iiij

autē testamentuz diuidit in
quatuor partes scdm̄ q̄tuor
que p̄tinēt ad vitā spiritalē
in qua p̄ scripturā reformet̄.
Ideo q̄tuor sunt partes scri-
pture veteris testamenti scz.

Lex preceptorum.

Historia exemplorū.

Sapientia monitionū.

Prophetia predicationū.

Vita nāq̄ spiritalis.

In preceptis tribuitur.

In exemplis ostenditur.

In monitionibz̄ promouet̄.

In predicationibz̄ perficitur.

Lex igit̄ preceptorū p̄tinēt

quinq̄ libros fm̄ q̄nq̄ q̄ re-

quirunt̄ in p̄ceptis. Primo

q̄nq̄ p̄cepta tradunt̄. Iō pri-

mo ponit̄ liber vbi legē reci-

pientū generatio scribit̄. scz

Gen. Scdo q̄ p̄cepta p̄cipi-

unt̄. iō ponit̄ scdo liber vbi p̄-

cepta legis tradunt̄. s. Exod.

Tertio q̄ sunt obseruātie pro-

motores. iō ponit̄ tertio liber

vbi ministri ecclie statuunt̄.

scz Leviti. Quarto qui sunt

idonei executores. Iō ponit̄

quarto liber vbi ifirmi a for-

tibz̄ distinguunt̄. scilz̄ Num.

Quinto q̄ sunt dubiorū de-

claratores. iō ponit̄ quintus

liber vbi p̄ moysen declarāt

dubia. s. Deute. Scripture

sacre veteris testamēti pars

scda scz historia exemplorū

diuidit̄: qz̄ quedā sunt exempla

platorū. Et quedā subditorū.

Prelatorū exempla sunt ser.

Nā debēt p̄mo subditos ad

verū finē dirigere / qd̄ oñdit̄

p̄ Josue q̄ pplm̄ direxit i ter-

rā p̄missionis. Jos. ij. Scdo

lites dissoluere. Iō diuersi iu-

dices diuersis t̄pibz̄ ordināt̄

in libro Judi. Tertio subdi-

tos instruere. Ideo Noemi

instruit Ruth quo mō nube-

ret qd̄ totū ostendit̄ in libro

Ruth. Quarto subditos de-

federe. Ideo a bellis t̄pilibz̄

reges protegūt. qd̄ oñdit̄ in

libris regū: 7 a sp̄ialibz̄: scz q̄

legem volebāt dissoluere: vt

Bachabei. De quibz̄ d̄r̄ in

libris machabeorū. Quinto

destructa reedificare. Ideo

neemias reedificabat muros

hierl̄m: vt pater Nicemie. Et

edras reedificabat tēplū qd̄

erat ab hostibz̄ p̄phanatus. i.

Esdre. ij. Sexto debēt fina-

liter deo adherere. Iō Job

adhesit deo in p̄speris 7 ad-

uersis. In libro Job. Exem-

pla vero subditorū oñdunt̄

in tribz̄. Nā debēt subditi pri-

mo seruare paciētīā in aduer-

sis. qd̄ docemur p̄ thobiā q̄

excecat̄ sustinuit paciēter ce-

citātē. Tho. ij. Scdo debēt

habere constantiam in aduersis. Ideo iudith ponens se in piculis constantiter hostes deiecit. Iudith. xij: Tertio debent habere beniuolentiam in prosperis. Ideo Hester sublimata populo beniuola fuit. Hester. Scripture sacre tertia pars scilicet sapientia monitionum diuinit. Quia quedam est amonitio generalis quam mouent uniuersi cuiuscumque status et conditionis existant. ut in libro Ecclesiastici. Alia est amonitio specialis: et hec est aliquando platonum: quam debet seruare iusticiam. et hoc ostendit salomon dicens: Diligite iusticiam etc. Et hoc pertinet in libro Sapientie. Alia est ammonitio subditorum: et hec est triplex secundum triplicem differentiam subditorum. Nam prima est incipientium. Et hac ponit Salomon dirigens sermones suos ad paruulos. ut in libro Proverbiorum. Secunda est proficientium: in qua ostendit uanitas temporalium quam dimittunt proficientes. Et hoc in libro Ecclesiastes. Tertia est perfectorum in qua perfectus in contemplationibus erudit multis modis. Et hoc in libro Cantici. veteris instrumenti. Scripture sacre pars quarta. scilicet prophetia diuidit. Quia autem predicantur opera Christi que est prima p

phetia que predicat eius incarnationem dicens: Ecce uirgo concipiet. Et hic est Esaias. Secunda prophetia predicat eius passionem dicens: Ecce quasi agnus mansuetus qui portatur ad victimas. Et hic est Hieremias. Tertia prophetia predicat eius ascensionem dicens: Aquila gradibus alarum magnarum uenit etc. Et hic est Ezechiel. Quarta prophetia predicat spiritus sancti missionem dicens: Emitte spiritum tuum et creabuntur etc. Et hic est dauid in libro psalmodum. Quinta dicit finalis iudicij retributionem dicens: Aperti sunt celi et iudicati sunt mortui. Hic est daniel. Aut predicantur opera filiorum Christi. Ideo opera duodecim tribuum filiorum predicantur in libro. xij. prophetarum. Scriptura sacra noui testamenti diuidit. quia in euangelij continentur opera Christi et uerba. Quia primus describit eius humanitatem dicens. Liber generationis Iesu Christi filij Dauid. etc. Hic est Mattheus. Secundus predicat eius predicationem dicens: Vox clamantis in deserto parate uiam domini. Hic est Marcus. Tertius sacrificij passionem dicens. Fuit in diebus

De sepultura

Herodis regis zc. Hic est Lucas. Quartus ei⁹ diuinitatē dicēs. In principio erat verbū / z verbū erat apd deū. Et hic est Joānes. Opa vero aploz recitant i libro quē fecit Lucas post chū passionē. Et hic est actus aploz. Verba aploz cōtinentur in eplis Pauli / z in septē eplis canonicis vbi fideles oīmodo instruunt. Futura picula z ammonitiōes eoz in septē vīisionibz Joānis. Et hic est Apocalipsis. Et hec est sufficiētia totius sacre scripture z oīum suoz libroz. Nā cuz Chīs tētaret a diabolo tribz verbis sacre scripture se defendit. Matth. iij.

¶ De sepultura Cap. cxx.

Sepultura tpe mortis est.
Eligenda voluntate loco venerabili.
Exercenda cum pietate ope laudabili.
Negligēda equitate viro indomabili.
Exhibenda charitate parentela laudabili.

Sepultura
debet hō eligere in loco scō z honorabili : et dili-

genter ante mortē de ea cogitare. Ideo Abraā cū dilligētia emit agrū vt vxorē ibi sepeliret. Gene. xxiij. Voluit Jacob sepeliri cū malis: s; dixit Joseph filio suo: vt eū cū suis pībz sepeliret. Gen. xlii. Hoc ipm petūt instāte morte Joseph a fratribz suis z filiis suis. Gen. l. Hoc moyses etiā impleuit qn̄ eries de egypto tulit secū ossa Joseph. Exod. xij. Apparet dñm de sepultura curasse quando dixit Jude: Sine illā vt in diē sepulture mee fuet illd. Joā. xij. Sepelire mortuos opus pietatis z cōmendabile est z opus misericordie. iō David cōmendauit viros Iabes q fecerūt misericordiā cū saule et filiis sepeliēdo eos. i. Reg. xxi. z. ij. Reg. ij. Cōmendat Thobias: qz libēter sepeliebat occisos in bello. Tho. i. z. ij. Erga sepulturā mortuorū impī menelat: iudei multū liberales fuerūt. ij. Mach. iij. Post preliū contra Borsiam pie venit Judas vt defunctorz corpora sepeliret. ij. Mach. xij. Post preliū contra Triphonē / pie venit Simon / vt defuncti Jonathe fris sui ossa sepeliret. i. mach. xij. Joseph z nicodem⁹ pie